

Bevindingen behoeftenbevraging bij Dilbeekse ouders

...

Uitdagingen voor het Dilbeekse Huis van het Kind

Terugkoppeling partners HVHK: Dilbeek, 24 maart 2016

Kristien Nys (Hoger instituut voor Gezinswetenschappen, Odisee)

Karla van Leeuwen (Onderzoekseenheid Gezins- en Orthopedagogiek, KULeuven)

Kathleen Emmery (Hoger instituut voor Gezinswetenschappen, Odisee)

KENNISCENTRUM HOGER INSTITUUT
VOOR GEZINSWETENSCHAPPEN

LID VAN

ASSOCIATIE
KU LEUVEN

Verspreiding van de vragenlijst

Opvoeden in Dilbeek

HUIS VAN HET KIND

- ... verwacht je een kind of heb je al kinderen?
- ... heb je wel eens vragen over de opvoeding van je kind(eren), of net niet?
- ... wil je mee bepalen hoe onze gemeente ouders nog beter kan ondersteunen?
- ... wil je dat onze gemeente ook met jouw ideeën aan de slag gaat?
- ... of wil je gewoon je ervaringen over opvoeden delen?

Laat je stem horen en vul de vragenlijst in over
'Opvoeden in Dilbeek'

ga naar: <http://www.dilbeek.be/huis-van-het-kind.html>

De vragenlijst kan je online invullen tot 11 december 2015

Hartelijk dank!

Een samenwerking van het Huis van het Kind Dilbeek, het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen (Odisee) en de KU Leuven.

Verspreiding van de vragenlijst

- flyer:
  - 10.000 exemplaren
  - elektronisch en print
- kanalen:
  - welzijn, onderwijs, vrije tijd, gezondheid
  - (in)direct of (niet)specifiek opvoedingsondersteunend
  - beroepskrachten en vrijwilligers
- looptijd: 10 november 2015 – 3 januari 2016

Respons

- vragenlijst 'aangeklikt': 272
  - integraal doorlopen: 95 (33.09%)
  - n= 86 t.e.m. 196
- gezinskenmerken
  - moeders (79.31%) en vaders (20.69%)
  - verschillende gezinsvormen:
    - twee-oudergezinnen samenwonend (80.23%) en niet samenwonend (2.33%), nieuw samengestelde gezinnen (6.98%), alleenstaanden (10.47%),
  - ouders met 1 tot 6 kinderen
    - jongens (54.95%) en meisjes (45.05%)
    - alle leeftijdsgroepen: 0 tot 25+

Respons

- woonplaats en afkomst
  - alle deelgemeenten
  - langer dan 5 jaar in Dilbeek: 75.58%
  - minstens één ouder niet in België geboren: 17.86%
- thuistaal
  - met kind: 95.40% Nederlands, 16.09% Frans, 5.75% Engels e.a.
  - met partner: 83.08% Nederlands, 23.08% Frans, 7.69% Engels e.a.

Respons

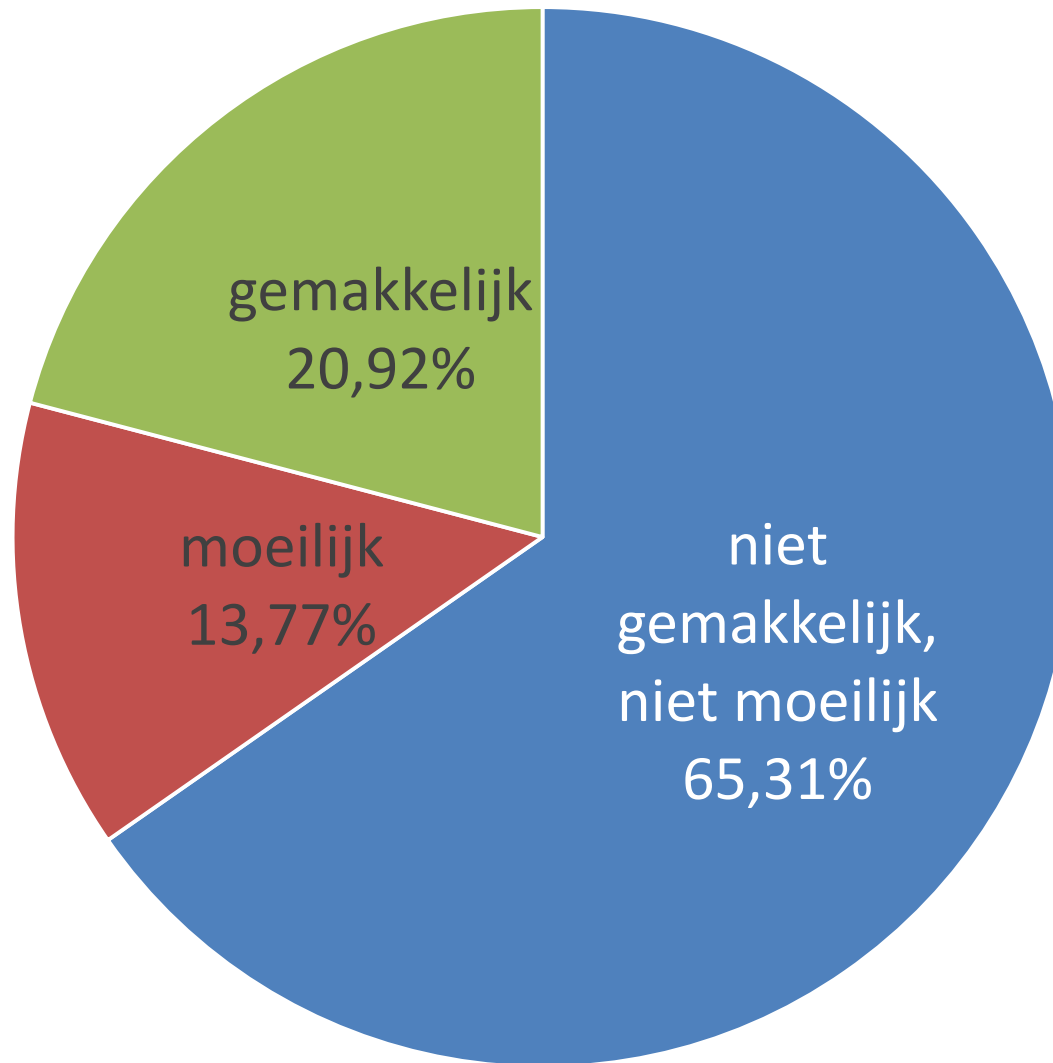
- opleiding
  - 81.61% gezinnen: 1 ouder HO afgerond
  - 18.39% gezinnen: geen enkele ouder HO afgerond
- beroepsinkomen: 24.14% gezinnen geen tot 1 'voltijds' inkomen
- financiële situatie: voldoende geld voor:
  - onvoorziene kosten: 26.74% 'soms niet' tot 'nooit'
  - gezondheidszorg: 8.14% 'soms niet' tot 'nooit'

Dilbeekse ouders over opvoeden:

*Opvoeden is een kunst.
Elk kind is uniek.*

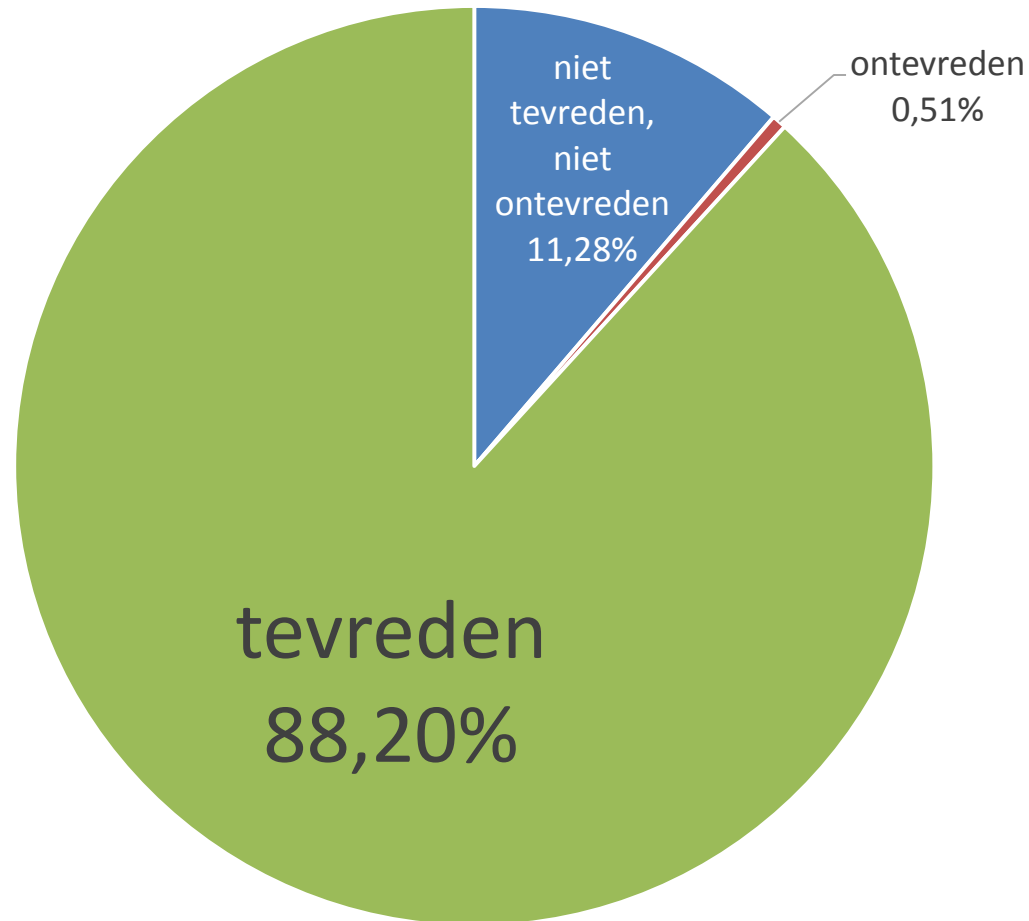
(Dilbeekse moeder)

Dilbeekse ouders vinden opvoeden:

Dilbeekse ouders zijn over de opvoeding:

vragen
of
zorgen?

Voelt mijn kind zich goed?
Heeft hij vrienden?
Ze is zo verlegen.
(76.77%)

sociaal-
emotioneel

Mijn kind is veel ziek.
Leren stappen gaat niet
goed.
(76.28%)

lichamelijk

Zijn we te toegeeflijk?
Moet ik als ouder tussen
komen als mijn kind niet kan
delen of samen spelen?
(75.64%)

aanpak
opvoeding

Mijn kind wordt op school
gepest.
Dat huiswerk lukt maar niet.
Naar welke school kan mijn
kind gaan? Is er plaats in die
school?
(63.92%)

school

Mijn kind heeft hevige
driftbuien, is koppig.
Mijn kind is moeilijk te
motiveren.
(71.79%)

gedrag kind

Vragen of zorgen	(heel) vaak	af en toe	een keer	nog nooit	n.v.t.*	Totaal
lichamelijk	23	69	27	29	8	156
	76.28%			18.59%	5.13%	100%
sociaal-emotioneel (bv. contact met anderen, zich niet goed in zijn vel voelen)	27	63	29	30	6	155
	76.77%			19.35%	3.87%	100%
school (bv. leerproblemen, schoolkeuze, pesten, huiswerk)	26	51	24	28	29	158
	63.92%			17.72%	18.35%	100%
gedrag (bv. moeilijk, storend)	22	66	24	39	5	156
	71.79%			25%	3.21%	100%
vrijtijdsbesteding	7	56	19	50	25	157
	52.23%			31.85%	15.92%	100%
aanpak van de opvoeding	23	77	18	32	6	156
	75.64%			20.51%	3.85%	100%
impact van gewijzigde gezinssamenstelling (bv. scheiding, overlijden, nieuwe partner)	11	16	8	40	80	155
	22.58%			25.81%	51.61%	100%
financiële situatie van het gezin	12	47	12	71	10	152
	46.71%			46.71%	6.58%	100%
materiële leef- of woonsituatie van het gezin	10	29	22	85	8	154
	39.61%			55.19%	5.19%	100%
relatie met partner	8	38	22	64	23	155
	43.87%			41.29%	14.84%	100%
relatie met mijn ex-partner	10	6	1	17	114	148
	11.49%			11.49%	77.03%	100%
ander thema	6	4	1	4	59	74
ander thema	-	2	1	4	62	69

Ondersteuningsbronnen: algemeen

Bij vragen of zorgen ...	n	%
altijd bij iemand terecht	59	37.82
(heel) vaak bij iemand terecht	55	35.26
soms wel, soms niet bij iemand terecht	34	21.79
meestal niet bij iemand terecht	6	3.85
bij niemand terecht	2	1.28
Totaal	156	100

26.92%

Dilbeekse ouders over ondersteuning:

Via vele folders in de bib Westrand, vrienden, artikels in kranten, websites, tijdschriften, boeken, folders in de boekentas van mijn kind, ben ik denk ik prima op de hoogte van het grote zorgaanbod.

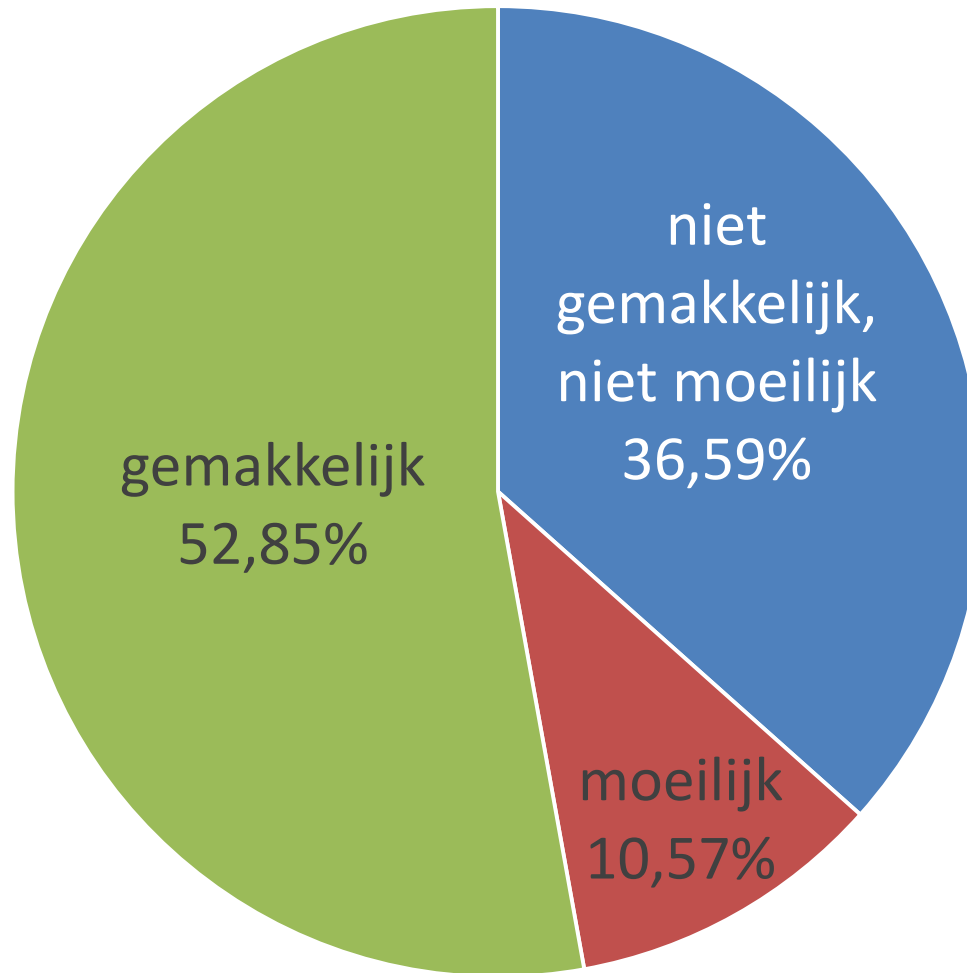
(Dilbeekse vader)

Ondersteuningsbronnen: professionals

Ondersteuning of hulp van professional/dienst bij vragen of zorgen over ...	(heel) vaak	af en toe	een keer	<i>subtotaal</i>		nog nooit		Totaal
	n	n	n	n	%	n	%	n
de gezondheid van de kind(eren)	33	76*	19	128	85.33	22	14.67	150
de ontwikkeling van de kind(eren)	9	46*	29	84	56.38	65	43.62	149
het gedrag van de kind(eren)	8	29	32*	69	45.70	82	54.30	151
de opvoeding van de kind(eren)	5	26*	24	55	37.16	93	62.84	148

- huisarts (86.03%) -
 - boek, folder, tijdschrift (82.35%)
 kinderarts (78.68%) -
 Kind & Gezin (68.66%) - - websites (67.23%)
 leerkrachten (66.67%) - - televisieprogramma (65.29%)
 opvangpersonen (59.70%) -
 ... - informatie of themabijeenkomst (47.54%)
 - telefonische hulplijn (20.00%)
 - ...

De stap naar ondersteuning is voor Dilbeekse ouders:

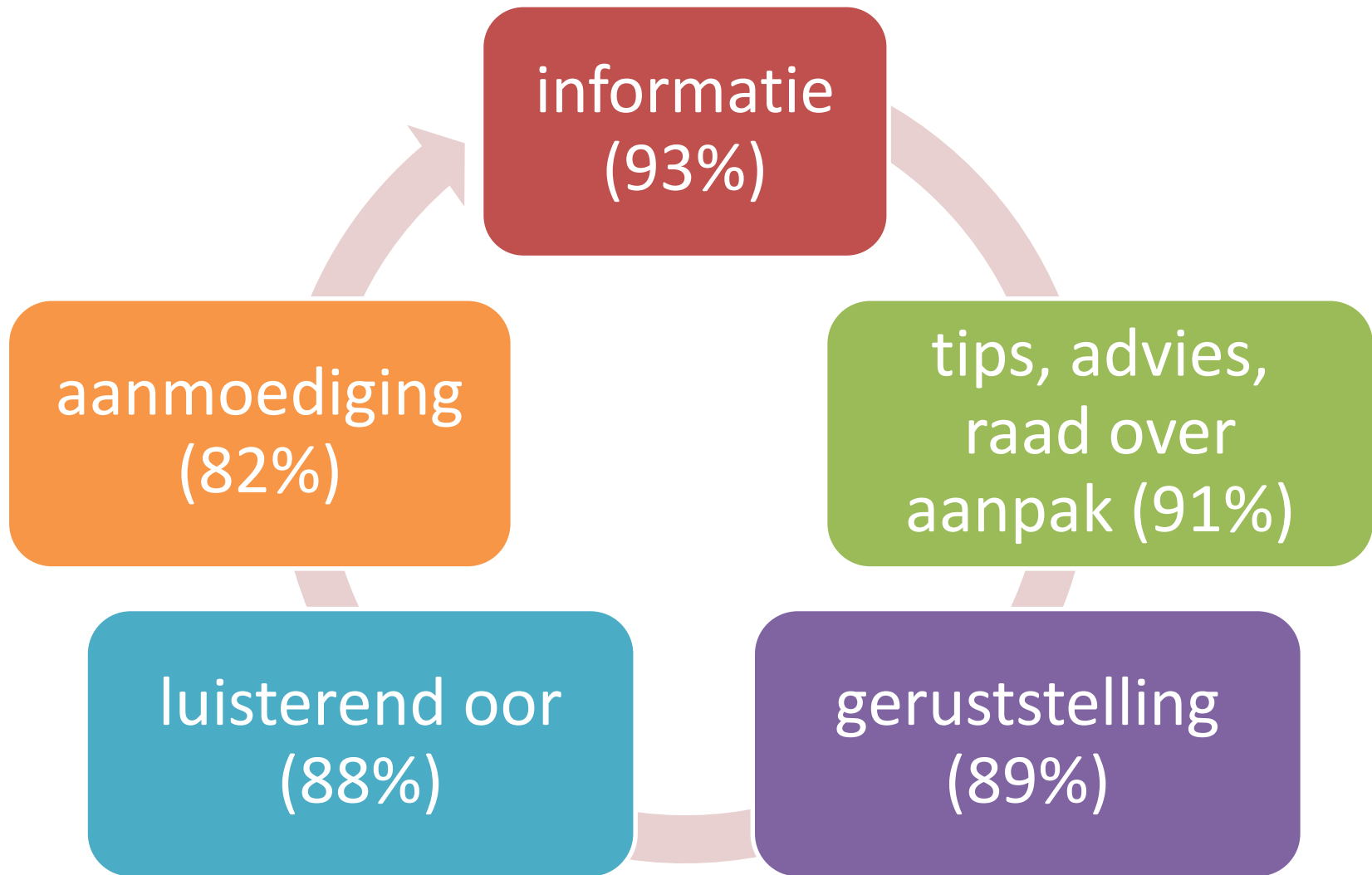
Dilbeekse ouders over ondersteuning:

*Ik ben zelf op zoek. Al is het maar om te kunnen vergelijken of bij te leren.
... Ik voel me wel zeker over mijn opvoeding en het loopt goed, maar een mens weet nooit genoeg.*

(Dilbeekse vader)

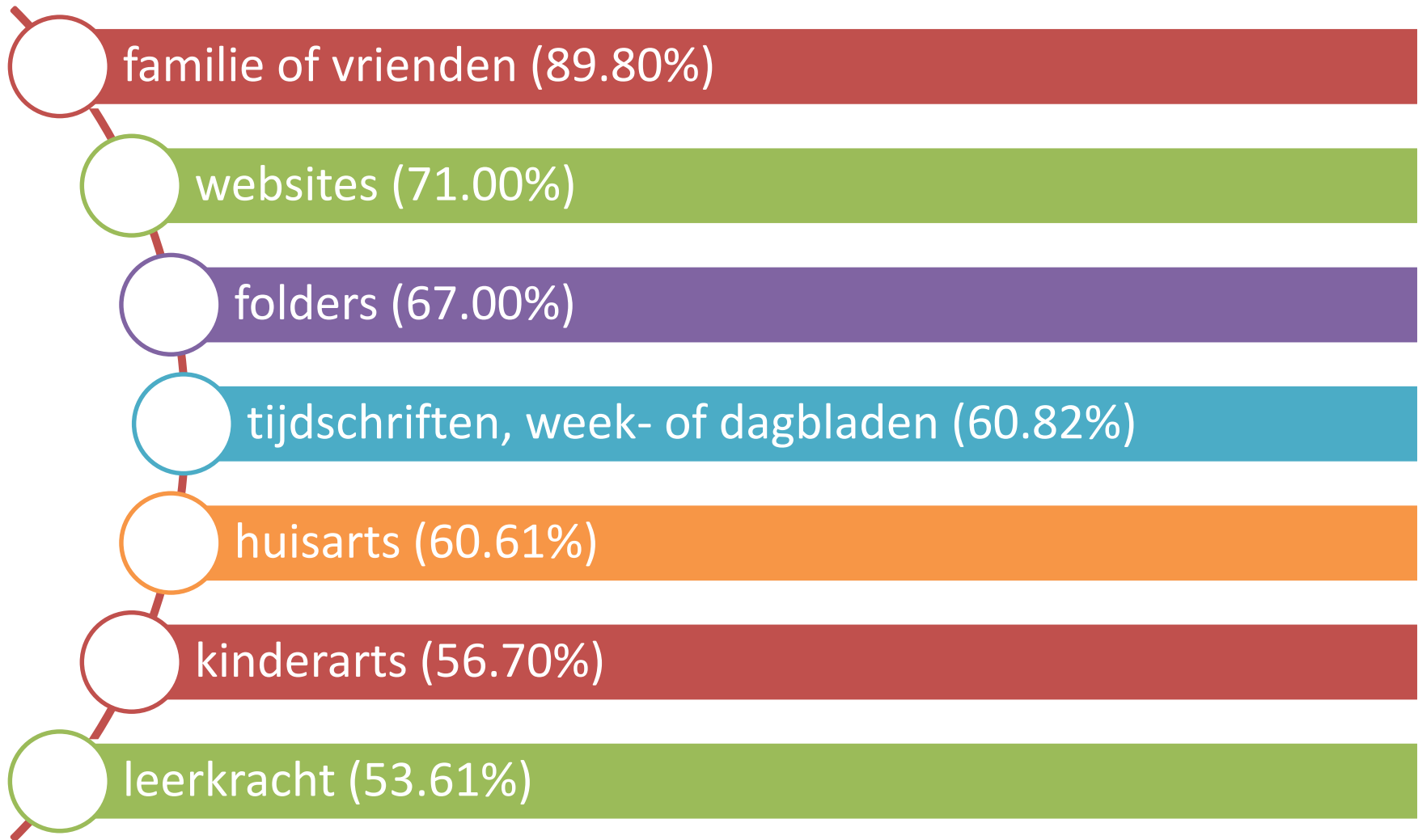

Dilbeekse ouders willen vooral:

Ondersteuningsbehoefte: ➤ type ondersteuning (functie)	zeker wel	eerder wel	soms wel / niet	subtotaal		eerder niet	zeker niet	subtotaal		Totaal
	n	n	n	n	%	n	n	n	%	n
informatie	40	28	32	100	93.46	6	1	7	6.54	107
tips, advies, raad over aanpak	35	35	28	98	90.74	9	1	10	9.26	108
geruststelling	31	32	33	96	88.89	11	1	12	11.11	108
luisterend oor	30	26	39	95	87.96	12	1	13	12.04	108
aanmoediging	27	24	38	89	82.41	16	3	19	17.59	108
doorverwijzing naar (gespecialiseerde) dienst of professional	10	18	47	75	70.75	24	7	31	29.25	106
kinderopvang (bv. omdat u werkt, een opleiding volgt enz.)	42	16	12	70	64.81	15	23	38	35.19	108
vrijtijdsaanbod voor kind(eren)	27	26	15	68	64.15	23	15	38	35.85	106
babysit of oppas voor uw kind(eren) als u even weg moet	22	24	20	66	61.11	20	22	42	38.89	108
hulp in huishouden (bv. koken, poetshulp, boodschappen doen)	23	24	19	66	61.68	25	16	41	38.32	107
hulp bij tuinonderhoud	11	18	15	44	41.90	37	24	61	58.10	105
financiële hulp	5	8	6	19	18.63	34	49	83	81.37	102
materiële hulp (bv. kledij, voeding, speelgoed)	3	3	6	12	11.11	46	50	96	88.89	108
andere hulp: sociale activiteiten, tijd, familiale allocatie [bijslag], mobiliteit op maat van kinderen, prijs logo, kinderpsy	2	-	2	4	9.30	12	27	39	90.70	43

Dilbeekse ouders willen ondersteuning via:

Dilbeekse ouders, het meest uitgesproken 'terughoudend' over ondersteuning via:

➤ twijfel

- opvoedingsdeskundige (38.54%)
- CLB-medewerker (38.14%)
- andere professionals (35.85%)
- schooldirecteur (35.42%)
- maatschappelijk werker (34.02%)
- opvangpersoon (30.93%)

➤ eerder/zeker niet

- huisbezoek vrijwilliger (75.26%)
- gespreksavond thuis (63.83%)
- huisbezoek beroepskracht (58.00%)
- maatschappelijk werker (54.64%)
- ontmoetings- of spelmoment (54.55%)

Thema's om op in te zetten

ZEKER WEL

- aanpak opvoeding algemeen (42.19%)

- negatief, lastig gedrag (40.58%)

- omgaan met anderen (31.43%)

- voeding, eetgedrag (30.56%)

- schoolprestaties en -keuze (23.88%)

- mentale ontwikkeling (23.81%)

EVENTUEEL

- aanpak opvoeding algemeen (37.50%)

- negatief, lastig gedrag (37.50%)

- omgaan met anderen (41.43%)

- voeding, eetgedrag (33.33%)

- schoolprestaties en -keuze (26.87%)

- mentale ontwikkeling (41.27%)

- slaapedrag (36.62%)

Ondersteuning bekend maken

- elektronische informatie- of nieuwsbrieven (bv. e-mail) (68.97%)
- de school (bv. leerkracht, oudercontact, folder in agenda) (67.82%)
- gemeentelijk informatieblad (43.68%)
- televisieprogramma (42.53%)
- gedrukte informatiebrieven of nieuwsbrieven (41.38%)
- huisarts (40.23%)
- kinderopvang (39.08%)
- folders (35.63%)
- websites (31.03%)

Dilbeekse ouders als ondersteuners?

• familieleden,
vrienden of
kennissen
ondersteunen

- zeker wel: 70%
- misschien: 23%

• ouders
aanmoedigen
voor gebruik van
ondersteuning

- zeker wel: 35%
- misschien: 43%

• ondersteuning bij
ouders bekend
maken

- zeker wel: 27%
- misschien: 43%

• ouders bij hen
thuis
ondersteunen

- zeker wel: 26%
- misschien: 42%

• deelname
adviesraad of
ouderraad

- zeker wel: 20%
- misschien: 45%

• activiteiten
organiseren voor
kinderen

- zeker wel: 19%
- misschien: 40%

• activiteiten
organiseren voor
ouders

- zeker wel: 13%
- misschien: 36%

• onthaal van
ouders in een
dienst

- zeker wel: 8%
- misschien: 33%

• praktisch taken
opnemen in een
dienst

- zeker wel: 8%
- misschien: 37%

Uitdagingen voor het Huis van het Kind

Een huis van het kind moet een plaats zijn waar ik alle informatie over alle aspecten van kind zijn kan vinden: medisch, vrije tijd, opvoeding, uitleenmateriaal, consultatie op maat ...

(Dilbeekse moeder)

Uitdagingen voor het Huis van het Kind

➤ BEREIK en AANBOD

- prenatale ondersteuning (verder) uitbouwen (?)
  - prenatale zorgverstrekkers:
    - Dilbeek en ruimere regio
    - huisartsen, vroedvrouwen, gynaecologen enz.

Uitdagingen voor het Huis van het Kind

➤ BEREIK en AANBOD

- ondersteuningsdrempels wegwerken
  - sensibilisering en bekendmaking 'alle' ouders
    - breed:
      - school, leerkrachten
      - huisartsen en kinderartsen
      - ... en ouders als ambassadeurs
    - diverse aanbiedingsvormen:
      - algemeen en specifiek
      - elektronisch en gedrukt
      - lokaal en bovenlokaal

Uitdagingen voor het Huis van het Kind

➤ BEREIK en AANBOD

- ondersteuningsdrempels wegwerken
  - dienstverlening 'centraal'
    - functies ➤ expertise en houding
      - informatie
      - advies
      - emotioneel (cf. geruststelling – luisterend oor – aanmoediging)
      - doorverwijzing
    - randvoorwaarden
      - kostprijs
      - (wederom) bekendheid
      - wachttijden: intake én opvolging
  - ⇒ leemten en knelpunten: signaleren en ondervangen

Uitdagingen voor het Huis van het Kind

➤ BEREIK en AANBOD

- werkvormen: diversiteit
  - nabije informele omgeving mobiliseren
  - (nieuwe) media
    - ✓ websites – televisie – e-mail/contactformulier – online lezing
  - gedrukt materiaal
    - ✓ folders – boeken – tijdschriften
  - nabije professionals
    - ✓ huisarts – kinderarts – leerkracht – zorgleerkracht
  - in groep
    - ✓ informatie of themabijeenkomst – oudercursus
  - telefonisch

Uitdagingen voor het Huis van het Kind

➤ BEREIK en AANBOD

- bijzondere aandacht voor ... (?)
  - ouders
    - kwetsbare ouders: taal, armoede
  - positie van kinderen met een beperking
  - jongeren

*Bedankt om voor een goed
kindbeleid in Dilbeek uw
steentje bij te dragen.*

(Dilbeekse vader)

Prima initiatief.

(Dilbeekse moeder)

HUIS VAN HET **KIND**

Dank aan al de **ouders** die meewerkten aan het onderzoek.

Dank aan al de diensten en organisaties die de flyer over het onderzoek bij de Dilbeekse ouders verspreidden.

Met deze resultaten gaan de partners van het **Dilbeekse Huis van het Kind** aan de slag.